

Statsråd Kjell Ingolf Ropstad
Barne- og familiedepartementet

Dato: 28.04.2021

Vår ref: 21/01740-1

Deres ref:

Usikkerhet om dåp, bryllup og konfirmasjon – behov for presiseringer

Kirkerådet takker for jevnlige møter med departementet om koronasituasjonen. Slik Koronakommisjonen også påpeker griper restriksjonene inn i den grunnlovfestede forsamlings- og trosfriheten. Derfor er denne jevnlige dialogen viktig.

Den norske kirke har som del av sitt samfunnsoppdrag å verne om liv og helse. Derfor har kirken sluttet opp om de nødvendige smittevernrestriksjonene. Medarbeidere over hele landet har søkt nye metoder for kunne tilby kirkelige tjenester til befolkningen. Digitale samlinger og mindre fysiske samlinger har vært gode muligheter i en tid med mange restriksjoner.

Den norske kirke ser frem til videre progresjon i gjenåpningsplanen. Slitasjen i befolkningen oppleves som stor. Det samme gjelder kirkens folkevalgte, medarbeidere og frivillige som mange ganger har måttet avlyse, omstille og endre planlagte arrangementer, barne- og ungdomsarbeid og tilbud til utsatte grupper.

I påvente av en videre gjenåpning av samfunnet ønsker vi å belyse noen uheldige konsekvenser av dagens tiltak. Det er behov for presiseringer, for å hindre usikkerhet og minske byrden ved de nødvendige tiltakene.

Anbefaling om å utsette/avlyse arrangementer som samler deltakere fra flere kommuner

Dåp, bryllup og konfirmasjon

Anbefalingen er gitt av regjeringen uten unntak eller rom for skjønn. Dette fører til usikkerhet og unødvendig byrde for befolkningen. Vi blir kontaktet av personer som skal gifte seg, bære frem barn til dåp eller planlegge konfirmasjon. Det er ikke alle disse arrangementene som kan utsettes eller avlyses, men anbefalingen skaper usikkerhet i en befolkning som lojalt ønsker å følge råd og regler.

Ved vielse er det nødvendig å kunne gjøre unntak knyttet til deltakelse fra forlovere, foreldre og andre nærstående som bor i forskjellige kommuner.

Ved dåp er det nødvendig å kunne gjøre unntak for faddere, foresatte og andre nærstående som bor i ulike kommuner.

Ved konfirmasjon er det særlig deltakelse fra foresatte som er skilt og bor i ulike kommuner som fører til mye usikkerhet. Av hensyn til konfirmantene, er det nødvendig å kunne gjøre unntak slik at begge foresatte kan delta.

Vi har allerede lagt til grunn at gravferder kan gjennomføres med deltakere fra ulike kommuner. Dette i tråd med tidligere dialog med departementet.

Tilbud til særlig utsatte grupper

Flere steder i landet har Den norske kirke et utstrakt tilbud for særlig utsatte grupper som er mer isolert enn andre. Det er ikke uvanlig at disse gruppene er små, og at deltakerne kommer fra omkringliggende kommuner.

Ett eksempel er en døvemenighet, som opplever anbefalingen som særlig belastende for en gruppe som har behov for fellesarenaer der man møter mennesker i samme situasjon som en selv.

Det bør derfor åpnes skjønn i slike situasjoner. På den måten kan særlig utsatte grupper fortsatt få et tilbud, selv om de er bosatt i ulike kommuner.

Små kommuner der innbyggerne beveger seg daglig på tvers av kommunegrenser

Mange steder i landet er kommunene små i geografisk utstrekning, og innbyggerne beveger seg på tvers av kommunegrenser for å handle, gå på jobb eller bruke kirkens tilbud. I disse lokalsamfunnene oppleves det urimelig å følge anbefalingen, da bevegelsesmønsteret naturlig er uavhengig av kommunegrensen. Dette gjelder særlig familier og nære venner som skal feire dåp, bryllup og konfirmasjon, der deltakerne (utover de nærmeste som er omtalt over) er spredt i ulike små kommuner i samme bo- og arbeidsmarkedsregion.

I disse tilfellene, vil det være en fordel å kunne bruke skjønn ut i fra smittesituasjonen lokalt.

Samfunnskritisk personell

I forbindelse med gravferd er prester nå definert som «samfunnsviktig» og ikke «samfunnskritisk». Tidligere i vår fikk dette en svært uheldig konsekvens ved at en prest bosatt på svensk side av grensen fikk omvei på 140 mil for å krysse grensen på godkjent grenseovergangssted.

Denne konkrete situasjonen ble løst ved at en nærmere grenseovergang ble gjenåpnet. Likevel er vi bekymret for at definisjonen kan skape nye problemer. For eksempel ved revidering av åpne grenseoverganger, eller innføring av nye tiltak der samfunnskritisk personell har unntak.

En svært stor andel av den norske befolkningen ønsker kirkelig gravferd, og med det betjening ved prest. Det er et stort behov for pårørende å gjennomføre gravferd innen rimelig tid og i tråd med plan.

Derfor mener Den norske kirke at prester må igjen få status som samfunnskritisk personell, særlig i forbindelse med gravferd og dødsfall.

Ulik praksis i kommuner

Kirkerådet får flere henvendelser om at kommuner tolker smittevernregelverket ulikt. Det knytter seg for eksempel til gjennomføring av nattverd for enkeltpersoner, som del av tillatt en-til-en-samtale på tiltaksnivå A.

Et annet eksempel er ved gjennomføring av barne- og ungdomsarbeidet, som er fritidsaktiviteter på lik linje med idrett og kulturaktiviteter. Flere kommuner har tolket dette som livssynssamlinger, og dermed underlagt reglene for livssynsarrangementer.

Dette er feil tolkning, i tråd med tidligere dialog med departementet, som slo fast at kirkens tilbud til barn og unge er fritidsaktiviteter på lik linje med idrett og kultur. Dette bør presiseres i covid-19-forskriftens § 13a første ledd bokstav b punkt 2, og for øvrig i informasjon om gjeldende anbefalinger og regelverk.

Avstand ved allsang innendørs

Mange kirkebygg er store, og det er knyttet få utfordringer til å holde anbefalt avstand på 2 meter ved innendørs allsang. Likevel er det flere mindre lokalsamfunn som har små kirkebygg. Her vil anbefalingen by på en utfordring, særlig ved gravferd. Den norske kirke ønsker at munnbind vurderes som alternativ til 2 meter avstand ved allsang innendørs, og at smitterisiko ved allsang for øvrig vurderes på nytt i tråd med ny kunnskap.

Vi ser frem til tilbakemelding på disse behovene for presisering, og stiller gjerne til møte for å utdype nærmere.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
Direktør i Kirkerådet

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Barne- og familiedepartementet, Ellen Ur
Barne- og familiedepartementet, Irene
Tvedt-Wangen

Mottakere:

Barne- og familieminister Kjell Ingolf
Ropstad